

Діяльність тренера у сучасному спорті: проєктний підхід та інновації як основа професійної майстерності

*Квасниця Ірина Миколаївна¹, Квасниця Олег Михайлович²,
Флерчук Віктор Вікторович³*

Опубліковано	Секція	УДК
30.01.2026	Фізична культура і спорт	796.071.4:005.8:001.895
DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.18674793		

Анотація. Стаття присвячена теоретичному обґрунтуванню та емпіричній верифікації моделі професійної майстерності тренера в умовах сучасних інноваційних трансформацій спортивної галузі. Актуальність дослідження зумовлена стрімким розвитком цифрових технологій та зростанням конкуренції, що вимагає від тренера переходу від традиційних педагогічних функцій до ролі багатофункціонального управлінця та аналітика. Метою роботи є розкриття сутності майстерності тренера як інтегративного феномену, що ґрунтується на поєднанні проєктного підходу та інноваційних технологій. У дослідженні використано системний аналіз наукової літератури, моделювання та анкетування тренерів-викладачів ДЮСШ. Наукова новизна дослідження полягає у визначенні структури професійної майстерності спортивного тренера через взаємопов'язані компоненти: проєктно-консультативний (проєктна домінанта), організаційно-управлінський, комунікативно-етичний, інноваційно-цифровий та гностично-рефлексивний (дослідницька домінанта). Обґрунтовано методологію підготовки спортсмена як тривалого інноваційного проєкту, що складається з фаз ініціації, планування, реалізації та моніторингу на основі об'єктивних даних. Результати дослідження виявили суттєвий «аналітичний розрив» у діяльності фахівців: при високому рівні мотивації до розвитку (65%) та активному використанні відеоаналізу (68%), лише 17% тренерів працюють зі спеціалізованими аналітичними платформами. Встановлено, що організаційно-управлінський компонент є найбільш сформованим (46% високого рівня), тоді як інноваційно-цифровий та проєктно-аналітичний блоки потребують суттєвої корекції через переважання суб'єктивізму у прийнятті рішень (майже 50% респондентів). Практичне значення роботи полягає у доведенні необхідності впровадження методу аналізу об'єктивних даних та форм партнерської взаємодії (міждисциплінарної співпраці) для подолання технологічних дефіцитів у системі ДЮСШ. Узагальнено, що синергія проєктного управління та цифрових інновацій є фундаментом адаптивності сучасного тренера та запорукою підвищення результативності спортивної підготовки в умовах глобальних викликів

¹ доктор філософії (011 Освітні, педагогічні науки), доцент, доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання і спорту, Хмельницький національний університет, вул. Інститутська, 11, Хмельницький, Україна, <https://orcid.org/0000-0003-1718-3301> irishakvas@gmail.com

² кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання і спорту, Хмельницький національний університет, вул. Інститутська, 11, Хмельницький, Україна, <https://orcid.org/0000-0003-2478-915X> oleg.kvasnitsa@ukr.net

³ кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання і спорту, Хмельницький національний університет, вул. Інститутська, 11, Хмельницький, Україна, <https://orcid.org/0000-0001-8667-5487> flerchuk_v@ukr.net

Ключові слова: діяльність тренера, професійна майстерність, проектний підхід, інноваційні технології, цифрова компетентність.

Coaching Activity in Modern Sports: Project-Based Approach and Innovations as the Foundation of Professional Mastery

Annotation. The article is devoted to the theoretical substantiation and empirical verification of the professional mastery model of a coach in the conditions of modern innovative transformations in the sports industry. The relevance of the study is driven by the rapid development of digital technologies and increasing competition, which requires the coach to transition from traditional pedagogical functions to the role of a multifunctional manager and analyst. The goal of the work is to reveal the essence of coaching mastery as an integrative phenomenon based on the combination of a project-based approach and innovative technologies. The study utilizes a systematic analysis of scientific literature, modeling, and a survey of coaches from Children and Youth Sports Schools. Scientific novelty lies in defining the structure of professional mastery through five interconnected components: project-consultative (project dominant), organizational-managerial, communicative-ethical, innovative-digital, and gnostic-reflective (research dominant). The methodology of athlete preparation is substantiated as a long-term innovative project consisting of the phases of initiation, planning, implementation, and monitoring based on objective data. The research results revealed a significant "analytical gap" in the activities of specialists: with a high level of motivation for development (65%) and active use of video analysis (68%), only 17% of coaches work with specialized analytical platforms. It was established that the organizational-managerial component is the most developed (46% high level), while the innovative-digital and project-analytical blocks require significant correction due to the prevalence of subjectivism in decision-making (nearly 50% of respondents). The practical significance of the work lies in proving the necessity of implementing the Data-driven coaching method and forms of partnership interaction (interdisciplinary cooperation) to overcome technological deficits in the system of sports schools. It is summarized that the synergy of project management and digital innovations is the foundation for the adaptability of the modern coach and a guarantee for increasing the effectiveness of sports training in the face of global challenges.

Keywords: coaching activity, professional mastery, project-based approach, innovative technologies, digital competence.

Вступ

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Сучасний спорт функціонує в умовах стрімкого розвитку інноваційних технологій, тотальної цифровізації тренувального процесу та постійного зростання конкуренції як на національному, так і на міжнародному рівнях. Відповідно, у цих динамічних умовах діяльність спортивного тренера виходить за межі традиційних педагогічних функцій і вимагає опанування фахівцем нових підходів до планування, організації та стратегічного управління спортивною підготовкою.

Наразі професійна майстерність тренера постає ключовим чинником ефективності спортивної підготовки та гармонійного розвитку спортсменів на всіх рівнях. Сучасні зміни у структурі тренувального процесу та застосування інформаційних і аналітичних інструментів зумовлюють нагальну потребу щодо впровадження нових методологій підвищення кваліфікації фахівців, серед яких особливе місце посідає проектний підхід [2, 4]. Проектна діяльність у тренерській практиці дозволяє системно організувати роботу, визначати чіткі цілі та очікувані результати, ефективно розподіляти ресурси та здійснювати оперативну корекцію підготовки на основі

об'єктивних даних. Інноваційні технології, цифрові інструменти та метод Data-driven coaching (підхід, що ґрунтується на аналізі об'єктивних даних) стають на теперішній час основою для адаптивності тренера до сучасних вимог та підвищують ефективність прийняття управлінських рішень [5, 8].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукового доробку останніх років демонструє глибоку трансформацію поглядів на зміст і структуру діяльності тренера у сучасному спорті [14]. Сучасна наукова думка розглядає професійну майстерність не як сталий набір навичок, а як багатокомпонентну компетентність, що постійно адаптується до вимог глобалізації та цифрових викликів. Науковці наголошують, що в умовах динамічних змін тренер трансформується з вузькопрофільного фахівця у багатофункціонального управлінця, стратега, педагога та аналітика [1, 15, 16].

У значній кількості праць професійна майстерність спортивного тренера демонструється як багатофакторна структура, що переважно охоплює такі компоненти, як: когнітивний, організаційно-діяльнісний, особистісно-рефлексивний. Низка фахівців виокремлюють діагностично-аналітичний, інноваційно-технологічний, діяльнісно-проектний, інноваційно-цифровий компоненти [1, 4, 9].

Безсумнівно, сучасні тенденції в спортивній освіті наголошують, що проектний підхід є підґрунтям для системної організації професійної діяльності. Проектна компетентність дозволяє фахівцю чітко визначати цілі, очікувані результати, ефективно розподіляти ресурси та здійснювати оперативний контроль на основі об'єктивних даних [9, 16]. Як зазначається у роботі Lis A., Tomanek M. (2020) участь у проектній діяльності та професійна взаємодія є важливими для безперервного розвитку тренера, дозволяючи йому інтегрувати передові дослідження та доказові практики у підготовку спортсменів [14].

Наукові дослідження, зокрема [6, 8, 18], акцентують увагу на тому, що розвиток цифрової компетентності є обов'язковою умовою впровадження інновацій у сучасному спорті. Застосування інформаційних платформ, аналітичних засобів та методів Data-driven coaching забезпечує високу адаптивність тренера до сучасних вимог та суттєво підвищує точність прийняття управлінських рішень.

Не менш важливою складовою майстерності тренера залишається здатність до фасилітації позитивного психологічного клімату в команді та підвищення мотивації спортсменів на основі етичних норм та розвиненої комунікації. Окреме значення у структуру підготовки зберігає рефлексивна практика. Дослідження низки фахівців вказують на те, що структурована рефлексія слугує каталізатором формування когнітивних і психосоціальних компетентностей, безпосередньо впливаючи на ефективність тренерської діяльності [11, 17].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значну кількість ґрунтовних досліджень з теорії та практики спорту, у науковій літературі досі недостатньо висвітлено питання комплексного використання проектної діяльності та інновацій як взаємопов'язаних чинників формування професійної майстерності тренера. Переважна частина наукових праць зосереджена на окремих аспектах тренерської діяльності – фізичній, технічній чи психологічній підготовці, – не враховуючи її проектно-інноваційний характер як необхідну основу сучасної професії.

На теперішній час існує нагальна потреба у визначенні ефективних механізмів поєднання проектного підходу та інноваційних технологій для оцінювання та підвищення рівня сформованості ключових компетенцій тренерів ДЮСШ, ШВСМ тощо. Це завдання має безпосередній зв'язок із практичною необхідністю розробки науково обґрунтованої моделі, що відображає взаємозв'язок між когнітивним, діяльнісно-проектним, інноваційно-цифровим, педагогічним та особистісно-рефлексивним компонентом майстерності спортивного тренера.

Таким чином, питання синергетичної взаємодії проектного підходу та цифрових інновацій як цілісної платформи для формування професійної майстерності тренера (зокрема в умовах ДЮСШ, ШВСМ) залишається недостатньо висвітленим, що й зумовлює актуальність нашого дослідження.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті полягає у теоретичному обґрунтуванні та розкритті сутності професійної майстерності тренера як інтегративного феномену, що ґрунтується на поєднанні проектного підходу та інноваційних технологій у сучасному спорті, а також визначенні структури ключових компонентів цієї майстерності для вдосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні *завдання*:

1 Проаналізувати сучасний стан наукових досліджень щодо трансформації змісту та структури діяльності тренера в умовах глобальної діджиталізації спортивної науки;

2 Узагальнити наявні науково-методичні підходи до визначення компонентного складу професійної майстерності фахівця, виокремивши роль проектної компетентності та цифрової грамотності як базових елементів сучасної професії спортивного тренера;

3 Визначити структурні компоненти моделі професійної майстерності тренера, обґрунтувавши взаємозв'язок між її складниками в межах інноваційної парадигми;

4 Розкрити зміст фаз реалізації підготовки спортсмена як інноваційного спортивного проекту, інтегрувавши в кожний етап відповідні технологічні інструменти та аналітичні методи;

5 Емпірично верифікувати стан сформованості ключових компетенцій тренерів, виявивши основні прогалини у використанні інноваційних технологій та методів аналізу об'єктивних даних.

Об'єкт дослідження – процес професійної діяльності та формування майстерності тренера-викладача з виду спорту в умовах сучасної діджиталізації та інноваційних трансформацій спортивної галузі.

Предмет дослідження – структура, компоненти та механізми інтеграції проектного підходу й цифрових інновацій як основи підвищення рівня професійної майстерності тренера.

Гіпотеза дослідження ґрунтується на припущенні, що рівень професійної майстерності тренера в сучасних умовах суттєво зростає, якщо підготовка спортсменів буде реалізована як інноваційний спортивний проект, що має чіткі фази; у тренувальний процес буде системно інтегровані методи аналізу об'єктивних даних, що дозволить мінімізувати суб'єктивізм у прийнятті рішень та підвищити точність корекції навантажень; професійний розвиток фахівця ґрунтуватиметься на принципах партнерської взаємодії та міждисциплінарної співпраці.

Результати

Сучасний етап розвитку спортивної науки характеризується переходом від класичної репродуктивної моделі до інноваційно-проектної парадигми. Відповідно, професійна майстерність тренера в умовах глобальної діджиталізації та зростання конкуренції виступає як багатокомпонентна структура, що синтезує теоретичні знання, методичні вміння та високотехнологічні навички [2, 9]. Така інтегративна структура забезпечує адаптивність фахівця до сучасних вимог спорту, сприяє підвищенню точності прийняття рішень та гарантує результативність професійної діяльності. Безумовно, важливою передумовою успішності в цьому контексті є розвиток цифрової грамотності, що дозволяє спортивному тренеру вільно оперувати інформаційними платформами для персоналізації тренувальних програм [19].

На основі аналізу професійної діяльності тренера з виду спорту та вимог інноваційного середовища вбачаємо доцільним виокремити наступні структурні компоненти професійної майстерності сучасного тренера (рис. 1):

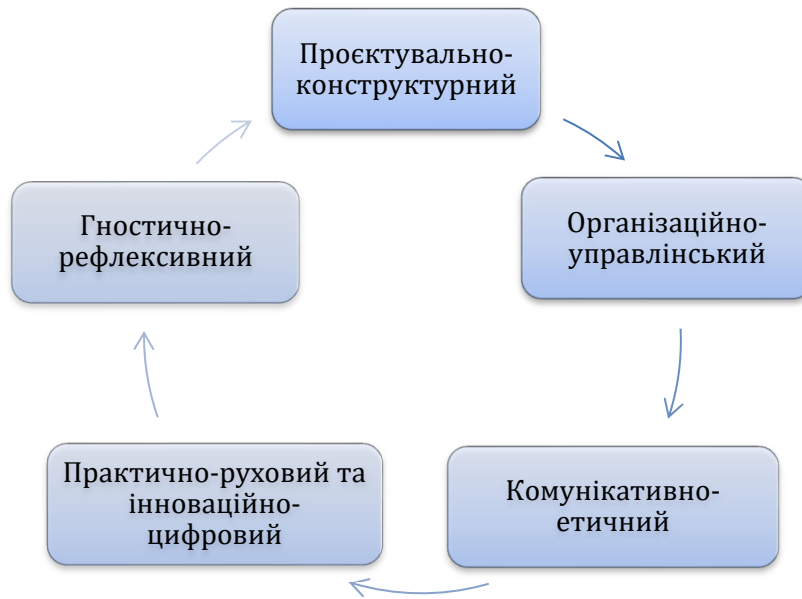

Рисунок 1 – Структурні компоненти професійної майстерності в умовах інновацій

Основним фундаментальним компонентом моделі є проектно-консультативний (проектна домінанта), який визначає стратегічну лінію підготовки. Він передбачає глибоке планування навчально-тренувального навантаження – від довгострокових макроциклів до окремих занять із чітким визначенням завдань, засобів та характеру дій як тренера, так і спортсмена, команди. В межах інноваційної парадигми цей компонент трансформується у здатність встановлювати вимірювальні цілі та здійснювати динамічну корекцію планування на основі об'єктивних даних комплексного контролю [16, 18].

Реалізація стратегічних планів забезпечується організаційно-управлінським компонентом, що охоплює системну підготовку місць занять, менеджмент обладнання та інвентарю, а також безпосередню організацію взаємодії у спортивному колективі [15]. Майстерність тренера проявляється у створенні оптимального психологічного клімату, що необхідною умовою для ефективного впровадження технологічних інновацій.

Соціальний аспект діяльності доповнюється комунікативно-етичним компонентом, який ґрунтується на вмінні управляти діяльністю спортсменів через вербальні та невербальні канали зв'язку, встановлювати контакти зі стейкхолдерами, а також запобігати конфліктним ситуаціям через розвинені навички фасилітації.

Технологічне ядро моделі становить практично-руховий та інноваційно-цифровий блок, де поєднуються традиційне виконання фізичних дій і формування рухових навичок із новітніми методами Data-driven coaching. Цифрова компетентність дозволяє тренеру ефективно використовувати інформаційні платформи, аналітичні засоби та дані про стан спортсмена для персоналізації навантажень, що підсилює безпеку та ефективність підготовки [8, 19].

Завершальним і регулярним елементом моделі є гностично-рефлексивний компонент (дослідницька домінанта). Він полягає у безперервному пізнанні переваг і недоліків власної роботи, аналізі результатів підготовки та пошуку нових засобів тренування на основі актуальних наукових знань спортивної науки. Структурна рефлексивна практика в цій моделі виступає каталізатором формування когнітивних і психосоціальних компетентностей, забезпечуючи перехід тренера на рівень безперервного професійного самовдосконалення та інноваційної активності.

Варто наголосити, що у сучасній парадигмі спортивної науки проектна діяльність трансформується з адміністративної функції у фундаментальний інструмент реалізації професійної майстерності тренера. Тому доцільно розглядати процес підготовки спортсмена як тривалий інноваційний проект, що характеризується унікальністю мети, обмеженістю ресурсів та чітко детермінованими часовими межами, що дозволяє систематизувати тренувальний процес та орієнтувати його на досягнення конкретних результатів [11, 17]. Методологічна цілісність такого підходу забезпечується через послідовну реалізацію ключових фаз, кожна з яких інтегрує специфічні види тренерської діяльності та інноваційні технології.

На початковому етапі ініціації та стратегічного планування тренер, перш за все, виконує функцію менеджера, що передбачає проектування та конструювання навчально-тренувального навантаження як на тривалі макроцикли, так і на окремі заняття. Ця фаза ґрунтується на визначенні стратегічних цільових установок, прогнозуванні майбутніх результатів та виборі засобів комплексного контролю, що вимагає від фахівця здійснення аудиту наявних ресурсів та організації місць занять і змагань. Ефективність планування безпосередньо залежить від здатності тренера розробити ієрархічну структуру робіт, де кожен мікроцикл виступає як підпроект із власними завданнями.

Перехід до фази реалізації передбачає поєднання проектного мислення з інноваційно-цифровим компонентом майстерності, де безпосереднє виконання плану базується на використанні сучасних аналітичних інструментів [19]. На цьому етапі тренер здійснює рухову та комунікативну діяльність, забезпечуючи якісне формування рухових навичок атлетів та водночас впроваджуючи цифрові системи моніторингу переміщень, датчики контролю енергозабезпечення та засоби відеоаналізу для біомеханічної корекції техніки.

Особливого значення набуває фаза моніторингу та корекції на основі даних, що відрізняє інноваційний проектний підхід від традиційного планування. Професійна майстерність тренера на цьому етапі виявляється у здатності працювати з великими масивами інформації через спеціалізовані аналітичні платформи, що дозволяє приймати обґрунтовані рішення за методикою Data-driven coaching [8, 18]. Регулярна діагностика та гностична діяльність забезпечують можливість оперативного внесення коректив у тренувальний процес, що суттєво мінімізує ризики перетренованості та підвищує адаптивність підготовки до поточного стану спортсмена.

Завершальний етап реалізації спортивного проекту передбачає не лише фіксацію спортивного результату, а й глибокий рефлексивний аналіз проведеної роботи. Гностична складова діяльності тренера спрямовується на пізнання переваг і недоліків реалізованого циклу, порівняння досягнутих показників із запланованими та критичну оцінку ефективності використаних інновацій. Така структурована рефлексивна практика, підкріплена участю у проектній міждисциплінарній взаємодії та доступом до новітніх наукових знань, слугує каталізатором безперервного професійного самовдосконалення тренера та формує надійний когнітивний базис для наступних проектних циклів [2, 11, 14]. Таким чином, синергія проектного управління та інноваційних технологій формує цілісну платформу для досягнення найвищого рівня професійної майстерності у сучасному спорті.

Сучасна наукова література акцентує увагу на тому, що розвиток цифрової компетентності тренера є критичною і обов'язковою умовою для ефективного впровадження інновацій у тренувальний процес. Цифрова грамотність у контексті професійної майстерності виступає не лише як технічна навичка, а й як підґрунті для розробки міждисциплінарних моделей підготовки, що інтегрують технологічні, інформаційні та безпекові аспекти діяльності. У межах нашого дослідження ми

виокремлюємо та обґрунтовуємо три ієрархічні рівні впровадження інновацій, які в сукупності формують якісно новий профіль майстерності сучасного фахівця.

Перший рівень визначається як операційна діджиталізація, що передбачає системне використання хмарних сервісів та інформаційних платформ для адміністрування тренувального процесу. Даний рівень забезпечує прозорість, системність та високу швидкість обміну даними між учасниками спортивного проєкту, дозволяючи відмовитися від застарілих паперових форм ведення журналів і планів на користь динамічних електронних середовищ. Це безпосередньо корелює з організаційно-управлінською компетентністю тренера, дозволяючи йому ефективно структурувати великі обсяги інформації та забезпечувати безперервний доступ до методичних матеріалів для всього спортивного колективу.

Наступним є рівень аналітичних інновацій, де професійна майстерність проявляється у здатності застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення для глибокого біомеханічного аналізу техніки та систем моніторингу функціонального стану спортсмена в режимі реального часу. Використання діагностично-аналітичних засобів дозволяє тренеру отримувати об'єктивні дані про стан спортсмена, що є основою для персоналізації навантажень і прийняття науково обґрунтованих рішень. У межах цього рівня реалізується діагностично-аналітична складова майстерності, що дозволяє фахівцю здійснювати точну корекцію тренувального плану на основі показників лактату, серцевого ритму або GPS-трекінгу, мінімізуючи суб'єктивізм в оцінці готовності атлета до навантажень.

Найвищим рівнем інтеграції технологій є стратегічні інновації, які ґрунтуються на використанні новітніх досягнень науки та методик фасилітованої рефлексії для фундаментального покращення когнітивних навичок спортсменів. Професійна майстерність на цьому рівні вимагає від тренера здатності інтегрувати інноваційні форми професійного розвитку та міждисциплінарну взаємодію для доступу до актуальних наукових знань і доказових практик. Застосування нейротехнологій та когнітивних тренажерів у поєднанні зі структурованою рефлексією слугує каталізатором формування психосоціальних компетентностей спортсмена, підвищуючи його психологічну стійкість у стресових ситуаціях змагальної діяльності. Тренер як дослідник аналізує ефективність таких інноваційних підходів, вносячи корективи у власну стратегію на основі гностичної діяльності та рефлексивної практики, що забезпечує безперервне вдосконалення всієї системи підготовки.

Таким чином, послідовне освоєння всіх трьох рівнів інновацій дозволяє фахівцю сформувати цілісний інноваційно-цифровий компонент майстерності, що є ключовим чинником конкурентоспроможності в сучасному спорті. У такій системі кожна технологічна ланка підкріплюється відповідною педагогічною дією. Безсумнівно, рівень операційної діджиталізації виступає фундаментом, що забезпечує прозорість та системність збереження даних про стан спортсмена, створюючи базу для персоналізації тренувань. Це звільняє часовий ресурс тренера для переходу до рівня аналітичних інновацій, де майстерність проявляється у вмінні інтерпретувати великі масиви даних (Big Data) для прийняття точних управлінських рішень.

Для розуміння ієрархії технологічних змін у професійному профілі фахівця, ми систематизували рівні впровадження інновацій у вигляді матриці компетенцій, що відображає перехід від базових навичок до стратегічного управління підготовкою (рис. 2.).

Рисунок 2 – Матриця цифрової та інноваційної трансформації професійної майстерності тренера

Для верифікації розробленої теоретичної моделі професійної майстерності та визначення реального стану її сформованості у практичній діяльності проведено анкетування 35 тренерів ДЮСШ (відділення регбі, футбол, гандбол). Вибірка охоплювала фахівців із різним стажем роботи: до 5 років (22,9%), від 5 до 15 років (48,6%) та понад 15 років (28,5%). Такий підхід дозволив простежити динаміку адаптації спортивних тренерів різних поколінь до інноваційних викликів.

Анкета містила 24 запитання, структуровані відповідно до запропонованої моделі та охоплювала чотири блоки: проектно-консультативний, інноваційно-цифровий, організаційно-управлінський та гностично-рефлексивний. Результати дослідження зазначено у таблиці 1.

Таблиця 1

Рівень сформованості компонентів професійної майстерності тренерів (n=35)

Компонент	Рівень		
	Високий (%)	Середній (%)	Низький (%)
Проектно-консультативний	18	57	25
Організаційно-управлінський	46	43	11
Інноваційно-цифровий	14	63	23
Діагностично-аналітичний	26	49	25
Гностично-рефлексивний	29	51	20

Результати дослідження демонструють, що хоча 74% тренерів декларують здійснення довгострокового планування, лише 43% з них використовують у своїй роботі конкретні вимірювані показники ефективності (KPI), а 37% системно коригують плани на основі об'єктивних даних контролю. Це свідчить про домінування традиційної календарно-тематичної моделі над повноцінною проектною логікою. Водночас організаційно-управлінський компонент виявився найбільш сформованим – 46% респондентів продемонстрували високий рівень, що підтверджує здатність тренерів ефективно організовувати тренувальний процес і підтримувати позитивний психологічний клімат у команді.

Найбільш критичним виявився стан сформованості інноваційно-цифрового компонента (лише 14% високого рівня). Нами зафіксовано явище «аналітичного розриву»: хоча 68% тренерів активно застосовують відеоаналіз, лише 17% використовують спеціалізовані аналітичні платформи для глибокої обробки даних. Це підтверджує нашу тезу про те, що цифровізація в ДЮСШ наразі має переважно операційний характер (фіксація фактів), тоді як стратегічне використання технологій залишається на низькому рівні. Більше того, майже половина опитаних визначає наявність суб'єктивізму при визначенні навантажень, що ще раз підкреслює необхідність переходу до використання об'єктивного аналізу даних.

Дослідження також довело, що 71% фахівців аналізують змагальний цикл, проте лише 34% ведуть структуровану письмову рефлексію. Це вказує на те, що гностична діяльність часто залишається на рівні загальних висновків, не трансформуючись у науково-обґрунтовану дослідницьку практику. Позитивним чинником є висока мотивація до професійного розвитку: 65% тренерів регулярно проходять різні види підвищення кваліфікації.

Узагальнений аналіз даних опитування демонструє, що високий рівень професійної майстерності спостерігається у 17% респондентів, середній – у 63%, низький – у 20%. Найменш сформованими виявились інноваційно-цифровий та проектно-аналітичний компоненти. Отримані дані дозволяють стверджувати, що для подолання виявлених дефіцитів необхідно впроваджувати форми активної проектно-партнерської взаємодії. Відмічена тенденція, де молоді тренери мають вищу цифрову адаптивність, а досвідчені фахівці – організаційну стабільність, створює підґрунтя для міждисциплінарної співпраці та взаємонавчання у спортивних колективах. Така професійна співпраця дозволить інтегрувати інноваційні форми розвитку та забезпечити перехід від пасивного накопичення знань до спільної проектно-діяльності на основі доказових практик.

Отримані емпіричні дані підтверджують, що у практиці ДЮСШ процес підготовки спортсмена лише частково реалізується як інноваційний спортивний проект. Фази ініціації та планування впроваджені відносно стабільно, однак фази моніторингу, аналітичної корекції та структурованої рефлексії потребують суттєвого покращення. Таким чином, синергія проектного управління та інноваційних технологій поки що не набула повноцінного системного характеру.

Висновки

Проведене дослідження дозволяє констатувати, що в умовах сучасної діджиталізації та стрімкого технологічного розвитку професійна майстерність тренера трансформується у складний інтегративний феномен, де традиційна педагогічна діяльність синергетично поєднується з інноваційно-проектною парадигмою. Теоретичне обґрунтування розробленої моделі підтверджує, що ядром сучасної професії є здатність фахівця структурувати тренувальний процес як цілісний інноваційний проект, що базується на п'яти ключових компонентах: проектно-консультативному, організаційно-управлінському, комунікативно-етичному, інноваційно-цифровому та гностично-рефлексивному. Така структура забезпечує не лише адаптивність тренера до динамічних змін у спорті, а й суттєво підвищує точність прийняття управлінських рішень завдяки впровадженню методик аналізу об'єктивних даних.

Результати емпіричної верифікації моделі в умовах діяльності ДЮСШ виявили певний дисонанс між високим рівнем організаційної готовності тренерів та недостатнім розвитком їхніх цифрових і проектних компетенцій. Встановлено, що попри загальне володіння навичками планування, лише незначна частина фахівців використовує вимірювані показники ефективності (KPI) та здійснює системну корекцію підготовки на основі інструментів Data-driven coaching. Виявлений «аналітичний розрив» підкреслює, що цифровізація тренерської діяльності наразі перебуває переважно на операційному

рівні, тоді як стратегічне використання систем Big Data та аналітичних платформ потребує цілеспрямованого вдосконалення у межах підвищення кваліфікації.

Особливого значення у структурі майстерності набуває гностично-рефлексивний компонент, який через механізми структурованої рефлексії та партнерської взаємодії забезпечує безперервність професійного самовдосконалення. Дослідження довело, що саме міждисциплінарна співпраця та обмін досвідом між представниками різних поколінь тренерського складу (де молоді фахівці виступають провідниками цифрових змін, а досвідчені – гарантами методичної стабільності) є ключовим фактором подолання технологічних дефіцитів. Відтак, впровадження запропонованої моделі у практику ДЮСШ та ШВСМ дозволить перетворити стихійний тренувальний процес на науково керовану систему, спрямовану на досягнення найвищих спортивних стандартів при збереженні гуманістичних та етичних принципів

Перспективи подальших досліджень полягають у розробці конкретних алгоритмів автоматизації аналітичної діяльності тренера та створенні цифрових платформ для підтримки проектного партнерства у спортивній галузі.

Список використаних джерел

1. Верітов, О., Дяченко, І., Квасниця, І., & Грушецька, Н. (2025). Структурно-функціональна модель професійної майстерності тренера. *Академічні візії*, 42, 1-9. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.16881058>
2. Гах, Р., Чорненький, А., & Циквас, Р. (2024). Інтеграція інновацій у систему спортивної підготовки: аналіз українського досвіду та світових тенденцій. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*, 8(181), 54-60. URL: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.8\(181\).10](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.8(181).10)
3. Дуляба, Н., & Іваницький, І. (2024). Розвиток інформаційного забезпечення інноваційної діяльності в сфері фізичної культури та спорту. *Економіка та суспільство*, (67). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-153>
4. Квасниця, О., Квасниця, І., & Караулова С. (2025). Моделі організаційних структур управління інноваційними проектами у спортивних організаціях. *Академічні візії*. 49, 1-10. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17664508>
5. Лапицький, В., Дубовой, О., Міщенко, О., Дубовой, В., & Сіпакова, Д. (2025). Методологічні засади реалізації інноваційних проектів у сфері фізичної культури і спорту. *Педагогічна академія: наукові записки. Фізична освіта і спорт*. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17244415>
6. Смирнов, Є., & Смирнов, Є. (2022). Інноваційні бізнес-моделі спортивного менеджменту (на прикладі української федерації карате). *Стратегія економічного розвитку України*. 51, 92-106. DOI 10.33111/sedu.2022.51.092.106
7. Савіна, О., & Козленко, А. (2021). Особливості спортивних проектів та специфіка управління ними. *Управління розвитком складних систем*, (47), 41–56. URL: <https://doi.org/10.32347/2412-9933.2021.47.41-56>
8. Тищенко, В., Верітов, О., Клопов, Р., & Квасниця О. (2025). Інтеграція штучного інтелекту та інформаційних технологій в організацію діяльності спортивних клубів. *Академічні візії*. 44, 1-11. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.16880996>
9. Хоменко, П., Прилуцький, М. (2021). Теоретико-методичні аспекти формування проектної компетентності майбутніх фахівців галузі фізичної культури і спорту. *Педагогічні науки*, (78), 119–125. URL: <https://doi.org/10.33989/2524-2474.2021.78.249847>
10. Ярмошук, О. (2023). Парадигма технологічних інновацій у сфері спорту. *Природнична освіта та наука*. 1, 32-37. URL: <https://doi.org/10.32782/NSER/2023-1-5>
11. Hong, F. China. In: B. Houlihan, M. Green, eds., *Comparative Elite Sport Development: systems, structures and public policy*. 1sted. Oxford: Butterworth-Heinemann. 2008. P. 26-52

12. Huemann, M., & Turner, R. (2024). *The Handbook of Project Management*. Six Edition. Routledge. URL: https://rpitst.com/img/ebook/1711029511_630733f488172765377f.pdf
13. Kerzner, H. (2022). *Project Management: A Systems Approach to Planning, Scheduling, and Controlling*. 13th Edition. 880 p.
14. Lis, A., & Tomanek, M. (2020). Sport management: Thematic mapping of the research field. *Journal of Physical Education and Sport*, 20, 1201-1208. <https://doi.org/10.7752/jpes.2020.s2167>
15. Molnár Máté (2024) Sport seasons through the lenses of project management – identifying the common key characteristics of sport seasons and projects. *Vezetéstudomány / Budapest Management Review*, 55, 32-44. DOI: 10.14267/VEZTUD.2024.07–08.04
16. Ratten, V. (2021). Introduction: Innovation and entrepreneurship in sport management. *Innovation and Entrepreneurship in Sport Management*. DOI: [10.4337/9781783473960.00008](https://doi.org/10.4337/9781783473960.00008)
17. Sarkar, M., & Page, A.E. (2022). Developing Individual and Team Resilience in Elite Sport: Research to Practice. *Journal of Sport Psychology in Action*, 13(1), 40-53. <https://doi.org/10.1080/21520704.2020.1861144>
18. Sarlis, V., & Tjortjis, C. (2020). Sports analytics – Evaluation of basketball players and team performance. *Information Systems*, 93, 101562. <https://doi.org/10.1016/j.is.2020.101562>
19. Severini, T.A. (2020). *Analytic Methods in Sports: Using Mathematics and Statistics to Understand Data from Baseball, Football, Basketball, and Other Sports* (2nd ed.). Chapman and Hall/CRC. <https://doi.org/10.1201/9780367252090>